

ÜZENET

C
O
N
H U N G A R A
R
E
G
A
C
I
O
N

A VENEZUELAII MAGYAR
PROTESTÁNSOK LAPJA

1972 április - XXI. évf. 5.

SZÉLJEGYZETEK

Örömmel tapasztaltam, hogy a hippizmusról írt sorok mozgásba hozták a venezuelai magyarságot. Sajnálattal látom azonban, hogy több a félreértés is. Ez valószínűleg abból ered, hogy egyes szavak mást jelentenek az olvasó számára, mint az író számára. Talán a hipp szót nem kellett volna használnom. Én arról a hosszúhajú ifjuságról akartam írni, amely véleményem szerint jogosan gyakorol kritikát a felnőtt társadalommal szemben. Azokat a rendes embereket akartam pellengérré állítani, akik erről a kritikáról nem akarnak tudni és megvetéssel beszélnek minden életformáról, amely ellenkezik vagy eltér azoktól a szabályoktól és szokásoktól, melyeket ők alkottak. Azok ellen irányul a kritikám, akik az ifjuság életfelfogásával kapcsolatos hibákat nem a maguk mulasztására, hanem kívülálló okokra akarják visszavezetni. A márciusi számban megírt cikknek az élet semmi esetre

sem akarom elvenni jelen soraimmal, hanem megpróbálom az abban leírt kritikát világosabbá tenni.

Sokan kifogásolták azt, hogy én mint lelkész nem bibliai alapon tárgyalom a témát. - A cikkben ugyan nem fordulnak elő bibliai idézetek, de a bibliából kiragadott idézetekkel majdnem minden elmélethez lehetne érveket találni.

Annak ellenére, hogy nem használom a biblia szavait, láatok ebben a helyzetben egy bibliai hasonlóságot, ami igehirdetés lehet annak, aki meg akarja hallani.

Látom Jézust, amint a csöcselékkal elvegyül, résztvesz mulatozásukban (Mt. 9, 10) megengedi, hogy egy utcalány lábait csókolgassa (Lk. 7, 39) a rómaiak egyik bérencét választja tanítványul (Mk. 2, 14) - A rendes, vallásos emberek ezen felháborodnak, s nyugtalanul kérdik, hogy hova fog vezetni mindez? Hiszen ez a Jézus nem tartja meg a törvényt. Nem böjtöl, ahogy az elő van írva (Mk. 2, 18) nem tartja meg a tisztálkodási előírásokat (Mk. 7, 5) és megszegi az egyik legfontosabb parancsolatot, a szombatnapi munkatiltalmat. - Mi ennek a célja, kérdezik a rendes emberek? Ez lerombolása mindannak, ami erkölcs és tisztesség. Miért kell az utca népét előnyben részesíteni?

Mindehhez még az is hozzájön, hogy megveti családját (Mt. 12, 46) és azt tanítja: "Nem azért jöttem, hogy békeséget bocsássak a földre, hanem hogy fegyvert, azért jöttem, hogy meghasonlást támasszak az ember és az ő atyja között, a leány és az ő anyja között." (Mt. 10, 34) Éppen erről volt szó a cikkben és ezért gondolom, hogy a helyzet egészen bibliai - ha sokaknak bizonyára nem is fog tetszeni ez az összehasonlítás. El tudom képzelni, hogy ezek a sorok nem jelentenek "örömhirt" evangéliumot azoknak, akik a fennálló rendet akarják megőrizni, de vannak emberek, akik számára Isten ígéje olyan erő, amely bennünket naponként kényszerít arra, hogy a régivel leszámoljunk és az új utat keressük. - A vallásos emberek azért nem hittek Jézusnak, mert ő valami újat hozott és nem azt, ami az ő elképzeléseikkel összhangban volt.

Nagyon veszélyes "rendes embernek" lenni!

Igéretemet arra vonatkozólag, hogy két évig Caracasban maradok, nem tudtam megtartani. Életszemléletem és elveim annyira különböznek mindattól, amit itt mint lelkésznek képviselnem kellene, hogy nem tudom elviselni ezt a feszültséget.

Előző ittlétem óta az elmúlt hét év alatt Dániában annyira megváltoztam, hogy nem lett volna szabad elfogadnom a hívást Caracasba. Sajnos erre már későn jöttem rá. Megérkezésem után egy ideig arra gondoltam, hogy csak meg kell szoknom az itteni életformát és egyházi helyzetet, de most be kell látnom, hogy itt számomra áthidalhatatlan felfogásbeli különbségekről van szó.

Nehezemre esik itthagynom ezt a gyülekezetet, ahol annyi kedvességet és megértésre való igyekezetet tapasztaltam. Nehezemre esik adott szavamat megszegnem, de úgy érzem, hogy a köztünk lévő elvi különbség miatt nem lenne becsületes dolog a maradás. Én nem tudom teljesíteni azokat a feladatokat, amelyeket a gyülekezet a lelkésztől elvár, amelyeket viszont másvalaki minden további nélkül teljesíteni tud.

Nehézségeimnek az oka az evangéliumról alkotott felfogásom. Számomra Isten igéje ujjáteremtő, alkotó erő, mely engem szinte naponként új meglátásokra, új állásfoglalásra készítet. Nem tudok résztvenni az egyháznak azon törekvésében, hogy tradíciókat megőrizzen és egy olyan életformát próbáljon megvédeni, amely egy letűnőben lévő világnézettel és erkölcsi felfogással van összekötve.

Én próbálom megérteni az új (ha úgy tetszik "hippi") életformát, jobban érzem magam a szakállas és hosszúhajú társaságban, mint jólnevelt emberek között. Számomra a fiatalok közvetlensége és sokszor meghökkenítő nyíltsága nagyobb érték, mint az idősebbek műveltsége és jó modora. Inkább megtalálom helyemet az erkölcsi válságban élők között, mint a tradíciókhoz és konvenciókhoz ragaszkodó egyházban.

A feszültséget nemcsak a múlt és jelen közötti viszonyban látom, hanem az egyház elszigeteltségében. Ez a gyülekezet céljául tűzte ki, hogy megmaradjon magyarnak és idegennek az őt körülvevő világban. Evvel saját halálos ítéletét hozta meg, mivel az ifjuság természetes ösztönével inkább venéznek, de legalább annyira venéznek, mint magyarnak érzi magát.

Elismerésre méltónak tartom, hogy egy emigrációs csoport akarja adni gyermekeinek a magával hozott értékeket, de ha 20 év alatt még mindig nem jutott tovább, minthogy azokat őrizgesse és ezáltal idegen testté legyen környezetében, akkor ez a világo sság elrejtése, vagy a táltalom elásása.

A venezuelai magyarság kb. 20 éve használja ki azokat a lehetőségeket, amelyeket ez a gazdag ország nyújt, de még mindig nem adja jelét annak, hogy felelősséget érezne ez iránt a nép iránt, és

A gyülekezet maga iránt érez felelősséget. Minden erejével biztosítani akarja a lehetőséget arra, hogy saját vallásos szükségleteit kielégíthesse. Én ebben nem tudok részt venni. Nem a magyarság összefogását tartom feladatomnak, hanem Isten igéjének hirdetését. Ezért nem vagyok alkalmas a caracasi lelkészi állás betöltésére. Mint lelkésznek, nekem Isten ítéletét is kell hirdetnem, ami viszont nem a magyarság összegyűjtését célozza.

Végül személyes életfolytatásom is elviselhetetlenné teszi számomra Caracast. Szükségem van csendre és egyedüllétre. Olyan helyen szeretnék lakni, ahol madárdalra és nem motorlárma ra ébredhetek. Nem látom értelmét annak, hogy az ember naponta több órát autóban ülve a városi forgalomban tolongjon. Olyan környezetben szeretnék élni, ahol gyermekeimet egyedül is elengedhetem az iskolába, a barátokhoz.

Minden embernek megvan a lehetősége arra, hogy válasszon a nagyváros nyújtotta könnyebb kereseti lehetőségek és szórakozási alkalmak és egy emberiesebb életforma között. Én az utóbbit választom és örömmel lemondok a nagyvárosi élet minden "előnyéről".

Természetesen nem arról van szó, hogy a fiatalok életformáját minden tekintetben elfogadhatónak kell tartanunk. De mint kritika kénytelenek vagyunk tudomásul venni. MUNKA. Nem lehet tétlenül, a szülők munkájának gyümölcséből élni. De tiltakozni kell a hajsza ellen és a kapzsiság ellen, ami evvel jár.

CSALÁD. Nem szabad a szülők tapasztalatát és gondoskodását semmibe venni. De tragédia az, amikor a szülők a maguk képére, mindenben engedelmes gyerekeket akarnak. Az engedelmisség nem erény, a felelősségtudat az! Tragédia az, amikor a szülőknek nincs ideje és türelme a gyerekekkel foglalkozni, mert pénzt kell keresni.

SEX. Természetesen nem helyes bárkivel lefeküdni, de a felnőttek képmutatóak, amikor felháborodnak és magukat különbnek vélik, amikor a fiatalok erkölcstelenségéről beszélnek.

POLITIKA. Hazug jelszó az, hogy háború mindig volt és mindig lesz. Háborúval nem lehet értékeket megvédeni, de embereket lehet elveszteni. A fiatalok ellenszenva a katonaság ellen keresztényi magatartás.

VALLÁS. Az egyház igen sok esetben a hatalmon lévők szócsöve és kiszolgálója volt, ahelyett, hogy a szegények és elnyomottak szószólója lett volna. A felnőttek vallásossága igen gyakran szokás, társadalmi forma tartalom nélkül. Ezért érthető és jogos a fiatalok útkeresése egy olyan vallás és hit felé, amely cselekedetekben nyilvánul meg. - A nar-kotika egy kétségbeesett kísérlet arra, hogy a technika által irányított materialista világból hacsak néhány órára is de ki-meneküljenek.

Jó lenne, ha ezekről a komoly problémákról tovább folyhatna a beszélgetés akár a családban, akár szélesebb körben, s jó lenne, ha a felnőttek a megvetés és felháborodás helyett megpróbálnák megérteni, hogy miért olyan az ifjuság, amilyen, és a régi életformához való visszatérítés helyett megpróbálnák segíteni a fiatalokat egy új életforma és egy őszintébb világ megteremtésében.

Vége

Egy temetés története.

Többeknek megdöbbenésére egy protestáns egyháztag eltemetésére Dömötör Ede katolikus lelkészt kértem meg.

Miért?

Az illető egyháztag éveken keresztül nem járt istentiszteletre és nem fizetett egyházfenntartó hozzájárulást. Evvel érthetően megmutatta, hogy nem kíván kapcsolatot tartani az egyházzal. Erre bizonyára meg voltak az okai, ezért álláspontját tiszteletben kell tartanom - még halála után is.

A temetésnél viszont a lelkész a családtagok felé is hirdeti Isten vigasztaló szavát. Mivel a család minden tagja katolikus, erre a katolikus lelkészt kértem meg, akit erre a szolgálatra magamnál alkalmasabbnak tartottam, annál is inkább, mivel ő ismerte a családot.

De van egy ilyen dolognak elvi oldala is.

Én mint lelkész és igehirdető nem hirdethetem csak az Isten szeretetéről szóló evangéliumot. Nekem az ítéletet is kell hirdetnem az Istentől elfordult és magával elégedett ember számára. Jézus bűnbocsánatot hirdetett a megtérő bűnösök felé, de ítéletet azok felé, akik nem hittek benne. Én nem látok bele a szivekbe - az ítélet Istené. - Én csak a külső után tudok dönteni, és ha valaki azt a látszatot kelti magáról, hogy nem érdekli Isten igéje és egyháza, akkor kénytelen vagyok ítéletet hirdetni.

Nem örömmel teszem. Könnyebb lenne mindenkinek csak jót mondanom, csak azt, amit hallani szeretne - de nem tehetem.

Én szeretnék mindenkinek lelkésze lenni, nemcsak fizető egyháztagoknak, hanem mindenkinek, aki bajban van és lelki problémája van. Nem kérdezem, hogy ki milyen vallású. - De azt nem tehetem meg, hogy mindenkinek csak kedveskedjek és ezáltal a rosszat is jónak mondjam. Nem beszélhetek a bibliának csak egyik feléről.

Editor: Pastor A. Szilas, Apartado 68.360 Caracas